

MUHOJIRLIK VA UNING IJTIMOIY INTEGRATSIYASI

Usmonov Sardorbek Maxmudjon o'g'li

Andijon davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya: Muhojirlilik va uning ijtimoiy integratsiyasi zamonaviy jamiyatlarda dolzarb masala hisoblanadi. Ushbu jarayonlar turli mamlakatlar va ijtimoiy guruhlar o'rtasidagi munosabatlarni shakllantiradi va muhojirlarning yangi jamiyatga moslashishini ta'minlaydi.

Abstract: Migration and its social integration is an urgent issue in modern societies. These processes shape relations between different countries and social groups and ensure the adaptation of immigrants to a new society.

Аннотация: Миграция и ее социальная интеграция являются актуальной проблемой в современном обществе. Эти процессы формируют отношения между разными странами и социальными группами, обеспечивают адаптацию иммигрантов к новому обществу.

Kalit so'zlar: Muhojirlilik, ijtimoiy, psixologik, aloqalar, iqtisodiy, mahalliy, daromad, siyosiy, ekonomik.

Muhojirlilik va uning ijtimoiy integratsiyasi zamonaviy jamiyatlarda dolzarb masala hisoblanadi. Ushbu jarayonlar turli mamlakatlar va ijtimoiy guruhlar o'rtasidagi munosabatlarni shakllantiradi va muhojirlarning yangi jamiyatga moslashishini ta'minlaydi. Muhojirlilik - bu odamlarning o'z vatanlarini yoki bir mamlakatdan boshqa mamlakatga ko'chishi. Muhojirlilikning asosiy sabablari quyidagilardir:Iqtisodiy sabablar muhojirlilik jarayonida muhim rol o'ynaydi. Kam daromadli hududlardan yoki mamlakatlardan ko'chishning bir necha asosiy omillari va tushuntirishlari mavjud.Kam Daromadli Hududlarda Muhojirlilik Sabablari:Kam daromadli mamlakatlar yoki

hududlarda ish o'rirlari va iqtisodiy imkoniyatlar cheklangan bo'lishi mumkin. Odamlar yuqori daromadli va barqaror iqtisodiy sharoitlar qidirib, boshqa mamlakatlarga ko'chishga qaror qiladilar. Faqat mahalliy iqtisodiy muammo emas, balki ishga joylashish darajasi ham past bo'lishi muhojirlarga ko'chishga majbur qiladi. Agar bir mintaqada ishga joylashish qiyin bo'lsa, odamlar boshqa mamlakatlarga ko'chib o'tish orqali yaxshiroq imkoniyatlar izlashadi. Kam daromadli hududlarda yashovchilarning ish haqlari past bo'lishi mumkin. Buning natijasida odamlar engil va rivojlangan mamlakatlarga ko'chib o'tishni tanlaydi, u erda yuqori ish haqlariga va yaxshiroq hayot darajasiga erishish umidida. Odamlar iqtisodiy sabablar bilan bir qatorda ta'lim olish yoki malakalarini oshirish maqsadida ham ko'chishga qaror qilishadi. Yangi mamlakatlar zamonaviy ta'lim tizimlari, kasb-hunar o'qitish va malaka oshirish dasturlari bilan ta'minlashi mumkin. Ba'zan, oila a'zolari boshqa mamlakatda yoki hududda yuqori darajada yashayotganligi sababli, kam daromadli hududlardagi odamlar o'zlariga yaxshi hayot yaratish umidida ko'chib o'tishadi. Muhojirlikning Ijtimoiy Ta'siri: Iqtisodiy sabablar bilan bog'liq muhojirlik ijtimoiy o'zgarishlarga ham olib kelishi mumkin. Yangi iqtisodiy imkoniyatlar-Yuqori daromadli mamlakatlarga ko'chish: Muhojirlar yangi joylarda yangi imkoniyatlar va ish o'rinalariga ega bo'lishadi, bu esa mamlakatning iqtisodiy rivojiga olib kelishi mumkin. O'zlarining daromadlarga hissa qo'shish: Muhojirlar yangi mamlakatlarda ishslash orqali o'z mollarga qo'shimcha daromad olib keladilar.

Ijtimoiy integratsiya – bu muhojirlar yangi jamiyatga qo'shilishi jarayonidir. Bu jarayonda muhojirlar yangi madaniyat, urf-odatlar, tillar bilan tanishadilar va o'z hayotlarini yangi muhitda qayta tashkil etishlari kerak. Integratsiyaning asosiy jihatlari:

Madaniy moslashuv: Muhojirlar yangi madaniyat bilan tanishish jarayonida o'z urf-odatlar, an'analarini saqlab qolishga harakat qiladilar. Bu jarayon ular uchun yangi xarakterdagi hayot tarziga moslashish, yangi qadriyatlarni o'zlashtirish va bir-birini qo'llab-quvvatlash imkoniyatini yaratadi. O'z madaniyatini saqlab qolish, muhojirlarga o'zlarining identifikatsiyasini mustahkamlashda yordam beradi.

Tillarni o'rganish: Yangi mamlakatda tilni o'rganish muhojirlarning jamiyatga integratsiyasida juda muhimdir. Til bilimlari yangi imkoniyatlar, malakalar va ish joylariga ega bo'lishda yordam beradi. Shuningdek, u yangi odamlar bilan muloqot qilishni osonlashtiradi va jamiyatga yanada chuqurroq kirishga imkon beradi.

Ijtimoiy aloqalar: Muhojirlar yangi jamiyatda do'stlik va ijtimoiy aloqalar o'rnatishi, ularning o'zini yurtdoshlaridan farqli o'laroq boshqalar bilan muloqot qilishiga imkon yaratadi. Ijtimoiy tarmoqlar va aloqalar, muhojirlarga yangi imkoniyatlar, qo'llab-quvvatlash va hayot sifatini oshirish uchun muhimdir. Muammo va Yechimlar

Muhojirlarning ijtimoiy integratsiyasi jarayonida bir qator muammolar yuzaga kelishi mumkin: Diskriminatsiya, muhojirlarning yangi muhitga kelishi bilan bog'liq muammolardan biridir. Ularning ba'zida qabul qilinmasligi yoki kamsitilishi bir qator xil sabablar bilan bog'liq bo'lishi mumkin: Muhojirlarga nisbatan etnik yoki madaniy kelib chiqishi asosida kamsitish holatlari yuzaga kelishi mumkin. Ba'zi jamiyatlarda yangi kelganlarni o'z millati yoki madaniyati bilan bog'liq stereotyplar orqali baholashadi. Tilni yetarlicha o'zlashtirmagan muhojirlar, ba'zan muloqotda qiyinchilikka duch keladilar, bu esa ularning jamiyat ichida izolyatsiya bo'lishiga olib kelishi mumkin. O'z fikrlarini ifodalashda yoki yangi do'stlar orttirishda to'siqlarni yaratadi. Muhojirlar, yangi mamlakatga kelgach, ishga joylashish, malaka va tajribalarini tasdiqlashda qiyinchiliklarga duch kelishi mumkin. Ba'zida, ular iqtisodiy jihatdan kam ta'minlangan sohalarda ishslashga majbur bo'lishadi, bu esa ularda kamsitilgan hissini paydo qilishi mumkin.

Ekonomik qiyinchiliklar muhojirlarning yangi muhitda muvaffaqiyatli integratsiyasiga to'sqinlik qilishi mumkin. Bu qiyinchiliklar bir nechta omillar bilan bog'liq: Muhojirlar yangi mamlakatda ish topishda qiyinchiliklarga duch kelishi mumkin. Ularning malakalari, tajribalari va diplomlari mahalliy bozorga mos kelmasligi yoki tan olinmasligi natijasida, ular ko'pincha past darajadagi ishlarni qabul qilishga majbur bo'lishadi. Ish topish jarayonida ijtimoiy tarmoqlar va aloqalar muhim rol o'ynaydi. Muhojirlar yangi muhitda do'stlar va professional aloqalarni yaratishdagi qiyinchiliklar

tufayli, ish imkoniyatlaridan mahrum bo'lishi mumkin.Ish topishdagi muammolar moliyaviy barqarorlikni ta'minlashga to'sqinlik qiladi. Muhojirlar ko'pincha yuqori xarajatli to'g'ri joylashish va asosiy ehtiyojlarini qondirishda qiyinchiliklarga duch kelishadi. Bu holat, ularning hayot sifatini pasaytirishi mumkin.Ba'zi muhojirlar, mahalliy madaniyatga yoki iqtisodiy tizimga kirishda imkoniyati cheklangan bo'lishi mumkin. Ular uchun mavjud bo'lgan ijtimoiy yordam va dasturlarga kirish muammolari, ularning iqtisodiy holatini yaxshilashda to'sqinlik qilishi mumkin.Muhojirlarning ko'pligi, yangi mamlakatda iqtisodiy barqarorlikni pasaytirishi mumkin. Bu holatlar, har bir muhojir uchun yangi ishlarga joylashish va moliyaviy barqarorlikni ta'minlash imkoniyatlarini yanada murakkab qiladi.Madaniyatlararo tushunmovchiliklar muhojirlarning yangi jamiyatga integratsiyasida muhim muammo hisoblanadi. Bu tushunmovchiliklar bir qator qiyinchiliklarga olib kelishi mumkin:Har bir madaniyatning o'ziga xos qadriyatlari, urf-odatlari, me'yorlari va an'analari mavjud. Muhojirlar yangi madaniyat bilan tanishmasliklari yoki o'z madaniyatlaridan kelib chiqib xulq-atvorlarini davom ettirishlari natijasida tushunmovchiliklar yuzaga kelishi mumkin.Kelingan mamlakatda bo'lgan tillar va til o'zgarishlari muhojirning fikrlarini va his-tuyg'ularini ifodalashda to'siqlar yaratishi mumkin. Bu, ba'zan xatolar va noto'g'ri tushunishlarga olib kelishi mumkin, bu esa muloqot jarayonini murakkablashtiradi.Muhojirlar haqida mavjud bo'lgan stereotiplar, ularning to'g'ri aks ettirilmasligiga olib keladi. Boshqa madaniyat vakillari, muhojirlarni noto'g'ri tushunishi va ularga nisbatan noxush munosabatda bo'lishi mumkin.Madaniyatlararo tushunmovchiliklar, ijtimoiy aloqalar va do'stlik o'rnatishda to'siqlar yaratishi mumkin. Muhojirlar yangi do'stlar orttirish va o'zaro aloqalar o'rnatish jarayonida qiyinchiliklarga duch kelishadi.Muhojirlar o'zlarini yangi madaniyatga moslashishga harakat qilsalar-da, ko'plari o'z urf-odatlarini saqlab qolishga intiladilar. Bu ikkilish, tushunmovchiliklarga olib kelishi mumkin, chunki ba'zi odamlar ularning urf-odatlarini qabul qilishda qiyinchiliklar bilan duch kelishlari mumkin.Yechimlar:Muhojirlarga yordam berish va ularni yangi madaniyatga integratsiyalash jarayoni juda muhim va bir necha asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga oladi.

Ta'lim dasturlari: Yangi til o'rganishga qaratilgan dasturlar muhojirlarga yangi muhitga tezroq moslashishga yordam beradi. Bunday dasturlar til kurslari, onlayn ta'lif va tutorship xizmatlarini o'z ichiga olishi mumkin. Madaniyatni o'rganishga yordam berish uchun seminarlar, ochiq muloqotlar va madaniy tadbirlar tashkil etilishi mumkin. Ijtimoiy dasturlar: Muhojirlarga uy-joy, ish topish va ijtimoiy xizmatlardan foydalanish bo'yicha yo'l-yo'riq berish muhimdir. Psixologik yordam va maslahatlar, shuningdek, ijtimoiy tadbirlar orqali muhojirlarga o'zaro yordam va kengaytirilgan tarmoqni shakllantirishga yordam berish mumkin. Yana bir muhim jihat – muhojirlarga o'zlarining madaniyatlarini saqlab qolish imkoniyatini berish va bu orqali ijtimoiy qadriyatlarni boyitishdir. Ksenofobiya va diskriminatsiyani kamaytirish maqsadida targ'ibot kampaniyalarini tashkil etish lozim. Bunday kampaniyalar muhojirlarning ijtimoiy hayotdagi o'rnini va ularning qobiliyatlarini ko'rsatishga qaratilishi kerak. Madaniy va diniy tadbirlar o'zaro tushunish va qadr-qimmatni oshirish faoliyatları orqali jamiyatda birlikni mustahkamlashi muhimdir. Ijtimoiy mediada ksenofobiya va diskriminatsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyat olib borish ham ahamiyatlidir.

Xulosa:

Muhojirlilik va uning ijtimoiy integratsiyasi zamonaviy jamiyatlarda muhim va dolzarb masalalardan biridir. Ushbu jarayon, muhojirlarga yangi jamiyatga moslashishga yordam berish orqali ijtimoiy munosabatlarni shakllantiradi. Muhojirlilik jarayonining sabablari o'ziga xos va ko'p qirralidir. Muhojirlilik sabablari: Kam daromadli mamlakatlardan ko'chishning asosiylari - ish o'rinalining cheklanganligi. Odamlar yuqori daromadli mamlakatlarga ko'chish orqali yaxshiroq iqtisodiy sharoitlarni izlaydilar. Agar bir bögada ish topish qiyin bo'lsa, odamlar boshqa davlatlarga ko'chishga majbur bo'lishadi. Odamlar past ish haqlari sababli boshqa mamlakatlarga ko'chishga qaror qilishadi. Ba'zida, otanonalar o'z farzandlariga yaxshi ta'lif berish maqsadida ko'chishni tanlaydilar. Muhojirlilik jarayoni ijtimoiy o'zgarishlarga olib keladi. Muhojirlar yangi joylarda yangi iqtisodiy imkoniyatlarga ega bo'lishadi, bu esa o'z navbatida mamlakatning iqtisodiy rivojiga ijobiy

ta'sir ko'rsatishi mumkin.Ijtimoiy integratsiya - bu muhojirlarning yangi jamiyatga qo'shilish jarayonidir. Bu jarayon quyidagi asosiy jihatlardan iborat:Muhojirlar yangi madaniyat, urf-odatlar va an'analarga tanishishadi va o'z hayotlarini yangi muhitda qayta tashkil qiladilar. O'z madaniyatlarini saqlash muhojirlarga identifikatsiyasini mustahkamlashda yordam beradi.Yangi mamlakatda tilni o'rganish muhim ahamiyatga ega. Til bilimlari muhojirlarga insonlar bilan muloqot qilishda yordam beradi va yangi imkoniyatlarga yo'l ochadi.Muhojirlar yangi jamiyatda ijtimoiy aloqalar o'rnatishi zarur. Do'stlik va qo'llab-quvvatlash muhojirlarga yangi imkoniyatlarni ochishi hamda ularning hayot sifatini oshirishi mumkin.Muhojirlik va ijtimoiy integratsiya jarayonlarida yuzaga keladigan muammolarni hal qilish uchun:Muhojirlarga ta'lim olish va o'z malakalarini oshirishda yordam beruvchi dasturlarni ishlab chiqish zarur.Yangi jamiyatlar muhojirlarga yordam berish va ularni qabul qilish borasida madaniy o'zaro tushunishni rag'batlantirishi kerak.Muhojirlarga o'zaro aloqalar o'rnatish, do'stlik va qo'llab-quvvatlash imkoniyatlarini yaratish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar: "Muhojirlik davri: zamonaviy dunyoda xalqaro aholi harakati", "Muhojirlikning globallashuvi","Globallashuv va uning noroziliklari", "Xalqaro muhojirlik sharhi" adabiyotlaridan foydalanildi.